

2. 7. 2013

B7-0336/2013 }
B7-0337/2013 }
B7-0342/2013 }
B7-0343/2013 } RC1

SPOLEČNÝ NÁVRH USNESENÍ

předložený v souladu s čl. 110 odst. 2 a 4 jednacího řádu

a nahrazující návrhy usnesení předložené skupinami:

Verts/ALE (B7-0336/2013)

PPE (B7-0337/2013)

ALDE (B7-0342/2013)

S&D (B7-0343/2013)

o programu sledování Národní bezpečnostní agentury USA, sledovacích subjektech v různých členských státech a jejich dopadu na soukromí občanů EU (2013/2682(RSP))

Axel Voss, Manfred Weber, Véronique Mathieu Houillon, Salvatore Iacolino, Rafal Trzaskowski, Daniel Caspary

za skupinu PPE

Dimitrios Droutsas, Claude Moraes, Juan Fernando López Aguilar,

Sylvie Guillaume

za skupinu S&D

Sophia in 't Veld, Sarah Ludford, Renate Weber, Cecilia Wikström,

Nathalie Griesbeck, Leonidas Donskis, Ramon Tremosa i Balcells,

Marielle de Sarnez, Andrea Zanoni, Hannu Takkula, Michael Theurer,

Gianni Vattimo, Marietje Schaake

za skupinu ALDE

Rebecca Harms, Daniel Cohn-Bendit, Jan Philipp Albrecht,

Judith Sargentini

za skupinu Verts/ALE

RC\942321CS.doc

PE515.880v01-00 }
PE515.881v01-00 }
PE515.886v01-00 }
PE515.887v01-00 } RC1

Usnesení Evropského parlamentu o programu sledování Národní bezpečnostní agentury USA, sledovacích subjektech v různých členských a jejich dopadu na soukromí občanů EU (2013/2682(RSP))

Evropský parlament,

- s ohledem na články 2, 3, 6 a 7 Smlouvy o Evropské unii (SEU) a na článek 16 Smlouvy o fungování Evropské unie (SFEU),
- s ohledem na Listinu základních práv Evropské unie a na Úmluvu o ochraně lidských práv a základních svobod (EÚLP),
- s ohledem na Úmluvu Rady Evropy č. 108 ze dne 28. ledna 1981 o ochraně osob se zřetelem na automatizované zpracování osobních dat a na dodatkový protokol k této úmluvě ze dne 8. listopadu 2001,
- s ohledem na právní předpisy EU o právu na soukromí a ochraně údajů, zejména na směrnici 95/46/ES o ochraně fyzických osob v souvislosti se zpracováním osobních údajů a o volném pohybu těchto údajů, rámcové rozhodnutí 2008/977/SVV o ochraně osobních údajů zpracovávaných v rámci policejní a justiční spolupráce v trestních věcech, směrnici 2002/58/ES o soukromí a elektronických komunikacích a na nařízení (ES) č. 45/2001 o ochraně fyzických osob v souvislosti se zpracováním osobních údajů orgány a institucemi Společenství a o volném pohybu těchto údajů,
- s ohledem na návrhy Komise týkající se nařízení a směrnice o reformě režimu ochrany údajů v EU,
- s ohledem na Dohodu o vzájemné právní pomoci mezi EU a USA, která umožňuje výměnu údajů pro účely prevence a vyšetřování trestné činnosti, na Úmluvu o počítačové trestné činnosti (CETS č. 185), na dohodu mezi EU a USA o bezpečném přístavu (Safe Harbour) (2000/520/ES) a na probíhající revizi systému bezpečného přístavu,
- s ohledem na vlastenecký zákon USA (Patriot Act) a na zákon o dohledu nad zahraničními zpravodajskými službami (FISA), včetně oddílu 702 vloženého pozměňujícím aktem z roku 2008 (FISAAA),
- s ohledem na probíhající jednání o rámcové dohodě mezi EU a USA o ochraně osobních údajů při jejich předávání a zpracování pro účely policejní a soudní spolupráce,
- s ohledem na svá předchozí usnesení o právu na soukromí a na ochranu údajů, zejména na usnesení ze dne 5. září 2001 o existenci globálního systému pro zachycování soukromé a obchodní komunikace (systém Echelon)¹,
- s ohledem na prohlášení předsedy Evropské rady Hermana van Rompuye, předsedy Evropského parlamentu Martina Schulze, místopředsedkyně Komise / komisařky pro spravedlnost, základní práva a občanství Viviane Redingové a místopředsedkyně Komise / vysoké představitelky Unie pro zahraniční věci a bezpečnostní politiku Catherine Ashtonové,

¹ Úř. věst. C 72 E, 21.3.2002, s. 221.

- s ohledem na čl. 110 odst. 2 a 4 jednacího řádu,
- A. vzhledem k tomu, že transatlantické partnerství EU a USA se musí zakládat na vzájemné důvěře a respektu, loajální a vzájemné spolupráci, dodržování základních práv a zásad právního státu;
- B. vzhledem k tomu, že členské státy mají povinnost dodržovat základní práva a hodnoty zakotvené v článku 2 SEU a v Listině základních práv;
- C. vzhledem k tomu, že o dodržování těchto zásad nyní panují pochybnosti, poté co mezinárodní tisk v červnu 2013 přinesl důkazy o tom, že orgány USA prostřednictvím programů, jako je PRISM, a s využitím poskytovatelů internetových služeb prohlížejí a zpracovávají ve velkém rozsahu osobní údaje občanů EU;
- D. vzhledem k tomu, že tyto pochybnosti se netýkají pouze činnosti orgánů USA, ale také orgánů několika členských států EU, které podle mezinárodního tisku spolupracovaly s programech PRISM a jinými takovými programy nebo získaly přístup do vytvořených databází;
- E. vzhledem dále k tomu, že řada členských států provozuje programy sledování podobné povahy, jako je program PRISM, nebo o zřízení takovýchto programů uvažují;
- F. vzhledem k tomu, že byly vzneseny zvláště otázky ohledně slučitelnosti práva EU s praxí britské zpravodajské agentury Government Communications Headquarters (GCHQ), jež se v rámci programu s krycím názvem Tempora přímo napojila na podmořské transatlantické kabely, kterými je přenášena elektronická komunikace; vzhledem k tomu, že jiné členské státy mají údajně přístup k nadnárodním elektronickým komunikacím, a to bez řádného soudního příkazu, nýbrž na základě zvláštních soudů, sdílejí údaje s jinými zeměmi (Švédsko) a možná rozšiřují své kapacity sledování (Nizozemsko, Německo); vzhledem k tomu, že obavy byly vyjádřeny i v jiných členských státech, pokud jde o pravomoci k odposlouchávání, jež mají tajné služby (Polsko);
- G. vzhledem k tomu, že existují náznaky, že terčem sledování a špionáže USA byly evropské instituce a velvyslanectví a zastoupení EU a členských států;
- H. vzhledem k tomu, že komisařka Redingová zaslala ministru spravedlnosti USA Eriku Holderovi dopis, v němž hovoří o znepokojení, které toto odhalení vyvolalo v Evropě, a požaduje objasnění a vysvětlení ohledně programu PRISM a jiných podobných programů, v jejichž rámci probíhá shromažďování a vyhledávání údajů, a informace o zákonech, podle nichž mohou být tyto programy povoleny; vzhledem k tomu, že plnou odpověď orgány Spojených států dosud neposkytly, přestože se o této otázce diskutovalo dne 14. června 2013 na setkání ministrů spravedlnosti EU a USA v Dublinu;
- I. vzhledem k tomu, že podle dohody o bezpečném přístavu mají členské státy a Komise povinnost zaručit bezpečnost a nedotknutelnost osobních údajů; vzhledem k tomu, že všechny společnosti, které se podle zpráv v mezinárodním tisku podílejí na případu PRISM, jsou stranami dohody o bezpečném přístavu; vzhledem k tomu, že podle článku 3 této dohody má Komise povinnost dohodu vypovědět nebo pozastavit její uplatňování, pokud by nebyla její ustanovení dodržována;

- J. vzhledem k tomu, že dohoda mezi EU a USA o vzájemné právní pomoci, ratifikovaná Evropskou unií a Kongresem USA, stanoví postupy pro shromažďování a výměnu informací a pro podávání žádostí o pomoc a poskytování pomoci při získávání důkazů nacházejících se v jedné zemi za účelem poskytnutí pomoci při trestním vyšetřování nebo řízení ve druhé zemi;
- K. vzhledem k tomu, že by bylo politováníhodné, kdyby byly těmito nedávnými obviněními poznamenány snahy o uzavření dohody o transatlantickém partnerství v oblasti obchodu a investic, které jsou projevem úsilí o další rozvoj partnerství mezi EU a USA;
- L. vzhledem k tomu, že dne 14. června 2013 komisařka Malmströmová oznámila vytvoření transatlantické skupiny odborníků;
- M. vzhledem k tomu, že komisařka Redingová napsala orgánům Spojeného království dopis, ve kterém vyjádřila znepokojení nad zprávami sdělovacích prostředků o programu Tempora a požádala o vysvětlení jeho oblasti působnosti a fungování; vzhledem k tomu, že se orgány Spojeného království zastaly činnosti GCHQ, pokud jde o sledování, a uvedly, že pracuje podle přísných a zákonných pokynů;
- N. vzhledem k tomu, že na úrovni EU probíhá reforma ochrany údajů prostřednictvím revize směrnice 95/46/ES a jejího nahrazení obecným nařízením o ochraně údajů a směrnicí o ochraně fyzických osob v souvislosti se zpracováváním osobních údajů příslušnými orgány za účelem prevence, vyšetřování, odhalování či stíhání trestných činů nebo výkonu trestů a o volném pohybu těchto údajů;
1. jakkoli potvrzuje svou soustavnou podporu transatlantickému úsilí v boji proti terorismu a organizovanému zločinu, vyjadřuje vážné znepokojení nad programy PRISM a dalšími takovými programy, protože pokud by se potvrdily informace, které jsou zatím k dispozici, znamenalo by to vážné porušení základního práva občanů a rezidentů EU na soukromí a ochranu údajů, jakož i práva na soukromý a rodinný život, zachování důvěrného charakteru komunikací, presumpce nevin, svobody projevu, svobody informací a svobody podnikání;
 2. ostře odsuzuje špionáž vůči zastoupením EU, protože pokud by se potvrdily informace, které jsou zatím k dispozici, jednalo by se o vážné porušení Vídeňské úmluvy o diplomatických stycích, nehledě na možný dopad na transatlantické vztahy; vyzývá orgány USA, aby tuto záležitost okamžitě objasnily;
 3. vyzývá orgány USA, aby Evropské unii bez zbytečného odkladu poskytly veškeré informace o programu PRISM a jiných takových programech, v jejichž rámci dochází ke shromažďování údajů, zejména informace o jejich právním základu, nezbytnosti a proporcionalitě a o opatřeních na ochranu základních práv občanů EU, která byla uplatněna, jakými je například omezení rozsahu a trvání, podmínky pro přístup k údajům a nezávislý dohled, jak je stanoveno v Úmluvě o počítačové trestné činnosti a jak požadovala komisařka Redingová ve svém dopise ze dne 10. června 2013 ministru zahraničí USA Eriku Holderovi; vyzývá orgány USA, aby pozastavily platnost veškerých zákonů a programů sledování, které porušují základní právo občanů EU na soukromí a ochranu údajů, svrchovanost a jurisdikci EU a jejích členských států a Úmluvu o počítačové trestné činnosti, a aby tyto zákony a programy podrobily přezkumu;

4. vyzývá Komisi, Radu a členské státy, aby v diskusích a jednáních s USA na politické i odborné úrovni uvažovaly o použití veškerých nástrojů, které mají k dispozici, aby dosáhly výše uvedených cílů, včetně případného pozastavení dohod o jmenné evidenci cestujících (PNR) a o programu pro sledování financování terorismu (TFTP);
5. požaduje, aby transatlantická skupina odborníků, jejíž vytvoření oznámila komisařka Malmströmová a do níž bude zapojen i Parlament, získala odpovídající stupeň bezpečnostní prověrky a měla přístup k veškerým příslušným dokumentům, aby mohla vykonávat svou práci řádným způsobem a ve stanoveném termínu; dále požaduje, aby byl Parlament v této skupině odborníků odpovídajícím způsobem zastoupen;
6. vyzývá Komisi a orgány USA, aby bezodkladně obnovily jednání o rámcové dohodě o ochraně osobních údajů při jejich předávání a zpracování pro účely policejní a soudní spolupráce; vyzývá Komisi, aby při těchto jednáních zajistila, že dohoda bude splňovat přinejmenším tato kritéria:
 - a) musí být zajištěno právo občanů EU na informace, jsou-li jejich údaje zpracovávány v USA;
 - b) musí být zajištěno právo občanů EU na to, aby měli stejný přístup k soudnímu systému USA jako občané USA;
 - c) musí být zejména k dispozici opravné prostředky;
7. vyzývá Komisi, aby zajistila, že v důsledku dohody o transatlantickém partnerství v oblasti obchodu a investic (TTIP) s USA nebudou narušeny standardy ochrany údajů v EU a jednání o současném balíčku předpisů EU o ochraně údajů;
8. vyzývá Komisi, aby s ohledem na odhalení, k nimž došlo v poslední době, provedla plný přezkum dohody o bezpečném přístavu na základě článku 3 této dohody;
9. vyjadřuje závažné obavy v souvislosti s odhaleními, která se týkají údajných programů sledování prováděných členskými státy, ať už s pomocí Národní bezpečnostní agentury USA nebo jednostranně; vyzývá všechny členské státy, aby posoudily, zda jsou tyto programy slučitelné s primárním a sekundárním právem EU, zejména s článkem 16 SFEU o ochraně údajů, a se závazky EU v oblasti základních práv, které vyplývají z EÚLP a z ústavních tradic, které jsou členskými státem společné;
10. zdůrazňuje, že veškeré společnosti poskytující služby v EU musí bez výjimky dodržovat právní předpisy EU a nesou odpovědnost za jakékoli jejich porušení;
11. zdůrazňuje, že společnosti podléhající jurisdikci třetích zemí by měly poskytovat uživatelům v EU jasné a zřetelné varování, že donucovací orgány a zpravodajské služby mohou na základě tajných rozkazů nebo nařízení zpracovávat osobní údaje;
12. lituje, že Komise vypustila z verze nařízení o ochraně údajů, která se dostala na veřejnost, bývalý článek 42; vyzývá Komisi, aby objasnila, proč se rozhodla tak učinit; vyzývá Radu, aby následovala Parlament a vložila toto ustanovení zpět;

13. zdůrazňuje, že v demokratických a otevřených státech založených na zásadách právního státu mají občané právo se dozvídat o porušování jejich základních práv a veřejně je odsoudit, a to i pokud se na tomto porušování podílí jejich vlastní vláda; zdůrazňuje, že jsou zapotřebí postupy, které by informátorům umožnily odhalovat závažné případy porušování základních práv, a že těmto lidem je třeba poskytnout nezbytnou ochranu, a to i na mezinárodní úrovni; vyjadřuje svou soustavnou podporu investigativní žurnalistice a svobodě sdělovacích prostředků;
14. vyzývá Radu, aby bezodkladně urychlila práci na celém souboru opatření o ochraně údajů a zejména na navržené směrnici o ochraně údajů;
15. zdůrazňuje, že je třeba vytvořit evropský ekvivalent kontrolních a vyšetřovacích výborů pro zpravodajské služby společně zřizovaných parlamenty a soudy, jaké v současnosti existují v některých členských státech;
16. pověřuje svůj Výbor pro občanské svobody, spravedlnost a vnitřní věci, aby ve spolupráci s vnitrostátními parlamenty a s expertní skupinou EU-USA zřízenou Evropskou komisí provedl důkladné šetření této záležitosti a aby do konce roku předložil zprávu, k čemuž:
- a) shromáždí veškeré relevantní informace a důkazy ze zdrojů EU a USA (shromažďování faktických údajů);
 - b) prošetří sledování, které údajně prováděly orgány USA, a případné sledování prováděné některými členskými státy (zjišťování odpovědnosti);
 - c) posoudí dopad programů sledování, pokud jde o: základní práva občanů EU (zejména právo na respektování soukromého života a komunikace, svobodu projevu, presumpci nevinu a právo na účinné opravné prostředky); skutečnou ochranu údajů jak v EU, tak pro občany EU mimo EU, se zvláštním zaměřením na účinnost práva EU s ohledem na mechanismy extraterritoriality; bezpečnost EU v éře cloud computingu; přidanou hodnotu a proporcionalitu těchto programů s ohledem na boj proti terorismu; vnější rozměr prostoru svobody, bezpečnost a práva (posouzení platnosti rozhodnutí o přiměřenosti předávání údajů z EU do třetích zemí, například předávání údajů na základě dohody o bezpečném přístavu a na základě mezinárodních dohod a jiných právních nástrojů týkajících se právní pomoci a spolupráce)(analýza škod a rizik);
 - d) posoudí nejvhodnější opravné mechanismy, pokud se potvrdí, že skutečně došlo k porušení práv (administrativní a soudní opravné prostředky a systémy odškodnění);
 - e) předloží doporučení s cílem předejít dalšímu porušování práv a zajistit důvěryhodnou ochranu osobních údajů občanů EU na vysoké úrovni pomoci přiměřených prostředků, zejména přijetím plnohodnotného souboru předpisů na ochranu údajů (politická doporučení a legislativní činnost);
 - f) vydá doporučení s cílem posílit bezpečnost výpočetní techniky v orgánech, institucích a agenturách EU prostřednictvím řádných pravidel vnitřní bezpečnosti vztahujících se na komunikační systémy v zájmu prevence a nápravy nepovolených přístupů a úniku či ztráty informací a osobních údajů (náprava v případech narušení bezpečnosti);

17. pověřuje svého předsedu, aby předal toto usnesení Komisi, Radě, Radě Evropy, parlamentům členských států, prezidentovi, Senátu a Sněmovně reprezentantů USA a ministrům pro vnitřní bezpečnost a spravedlnost USA.